

MINISTERSTVO VNÚTRA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pribinova 2, 812 72 Bratislava

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti

Analýza zverejňovania súdnych rozhodnutí

Bratislava 2015

1 Prečo zverejňovať súdne rozhodnutia

Súdy, na rozdiel od iných zložiek verejnej moci, trpia „demokratickým deficitom“. Sudcovia sú totiž menovaní doživotne a občania voči nim nemôžu vyvolať zodpovednosť vo voľbách či prostredníctvom iného demokratického mechanizmu, ako to môžu urobiť voči reprezentantom zákonodarnej a výkonnej moci. Na druhej strane však práve súdy majú v demokratickom ústavnom štáte kľúčovú úlohu. Úlohou súdov je chrániť základné práva, dohliadať na dodržiavanie ústavy a zákonov a strážiť princípy demokracie.

A to aj proti vôli ostatných zložiek verejnej moci a štátnych orgánov. Objavuje sa teda závažná otázka: kto bude „strážiť strážcov“? Jediná možnosť, ako prekonať tento demokratický deficit, je tá, že súdy budú rozhodovať verejne a transparentne a že odôvodnenia ich rozhodnutí budú presvedčivé, logické a racionálne a sudcovia v nich objasnia všetky svoje úvahy.

Legitimita súdnictva v demokratickej spoločnosti nespočíva v tom, že štátna moc môže občanov donútiť rešpektovať súdne rozhodnutie, ale najmä v tom, že súdy verejne poskytujú také dôvody pre svoje rozhodnutia, ktoré sú objektívne presvedčivé a racionálne akceptovateľné. Práve verejná diskusia o súdnych rozhodnutiach – a ich prípadná kritika odbornou i širokou verejnosťou – je možnosťou, ako môžu dostať súdy a sudcovia spätnú väzbu zo strany verejnosti (ktorá je „zákazníkom súdnictva“) a ako môžu občania „strážiť strážcov“.¹

Najúčinnjším spôsobom, ako doceliť verejné a transparentné rozhodovanie, je zverejňovanie rozhodnutí súdov. V súčasnosti je to aj najjednoduchší a najlacnejší spôsob, keďže technické prostriedky nám ich umožňujú zverejňovať elektronicky. Na jednom mieste, prakticky zároveň s nadobudnutím právoplatnosti a prístupné bez obmedzení, okrem nevyhnutných.

Ďalšími všeobecne prijímanými pozitívami verejnej prístupnosti súdnych rozhodnutí sú najmä tieto:

- možnosť verejnej kontroly rozhodovania súdov,
- zvýšenie predvídateľnosti súdneho rozhodovania a tým aj právnej istoty občanov,
- zvýšenie jednotnosti súdneho rozhodovania (zjednocovanie judikatúry),
- zvýšenie zodpovednosti sudcov,
- zvýšenie celkovej dôveryhodnosti súdnictva,
- zvýšenie kvality súdneho rozhodovania,
- zúženie možností zásahov do sudcovskej nezávislosti,
- zlepšenie možností výskumu judikatúry a právnického vzdelávania.²

Verejná kontrola rozhodovania súdov

Prístupnosť rozhodnutí širokej verejnosti možno považovať za istý spôsob crowdsourcingu. A to práve v zmysle kontroly rozhodovania, ktorú inak vykonávajú súdy vyšších inšancií. Účastníci konania budú mať možnosť porovnať rozhodnutie, ktoré sa týka ich veci s inými skutkovo podobnými vecami. Aktívna verejnosť, odborná i laická, bude mať napríklad možnosť jednoduchého prístupu k rozhodnutiam, ktoré v prípade potreby môže podrobiť kritike. Tieto a ďalšie možnosti využitia rozsiahlej databázy súdnych rozhodnutí umožnia ich kontrolu verejnosťou.

---

¹ Wilfling, P. *Prístup verejnosti k súdnym rozhodnutiam na Slovensku*. in: *Presvedčivosť a transparentnosť rozhodovania súdov*. Bratislava: VIA IURIS – Centrum pre práva občana, 2010. s. 14

² Wilfling, P. *Prístup verejnosti k súdnym rozhodnutiam na Slovensku*. in: *Presvedčivosť a transparentnosť rozhodovania súdov*. Bratislava: VIA IURIS – Centrum pre práva občana, 2010. s. 15

Predvídateľnosť rozhodovania súdov a zjednocovanie judikatúry

V praxi sa neraz stáva, že rôzne sudy rozhodnú odlišne v skutkovo podobných veciach. Zverejňované rozhodnutia budú predstavovať rozsiahlu databázu informácií o spôsobe aplikácie právnych noriem súdmi, slúžiacu nielen na ďalšie vzdelávanie sudcov, či právnej a laickej verejnosti, ale aj na skvalitnenie procesu zjednocovania súdnej praxe a tým predchádzania prekvapivým súdnym rozhodnutiam.

Zodpovednosť sudcov

Verejná kontrola zvýši tlak na zodpovednosť sudcov za rozhodovanie. Možnosť oboznámiť sa s rozhodnutím súdu širokou verejnosťou vo veľkej miere obmedzí rozhodovanie sudcov podľa ľubovôle.

Dôveryhodnosť súdnictva

Transparentnosť, predvídateľnosť rozhodovania, možnosť verejnej kontroly a ďalšie pozitíva, ktoré prináša všeobecná verejná prístupnosť súdnych rozhodnutí, významným spôsobom prispeje k zvýšeniu celkovej dôveryhodnosti súdnictva. Prispeje k zmene všeobecne prijímanej mienky, že sudy rozhodujú tajne, za dverami, prekvapivo, pri rozhodovaní podliehajú rôznym záujmom a jednotlivci sa nemá ako domôcť spravodlivosti.

Transparentnosť

Zverejnenie súdnych rozhodnutí prispeje k zvýšeniu transparentnosti rozhodovania súdov, čím sa ešte viac posilní ochrana pred tajným výkonom spravodlivosti a kontrola zo strany verejnosti.

Kvalita rozhodovania

Prakticky neobmedzený prístup k súdnym rozhodnutiam, osobitne k obsahu odôvodnení, v nemalej miere vytvorí tlak na presvedčivejšie (kvalitnejšie) zdôvodňovanie záverov súdov a zároveň poskytne dostatok podkladových informácií pre prípadnú kontrolu bezprostrednej sudcovskej činnosti konkrétnych sudcov, resp. súdov ako takých.

Zásahy do sudcovskej nezávislosti

Kvalitné a transparentné rozhodovanie nemalou mierou taktiež prispeje k zúženiu možností zásahov do sudcovskej nezávislosti. Napríklad nebudú môcť byť jednoducho zneužívané disciplinárne stíhania z dôvodu pochybenia pri rozhodovaní.

Výskum judikatúry a právnické vzdelávanie

Rozsiahla a kedykoľvek prístupná databáza rozhodnutí súdov obsahujúca metadáta, prispeje aj k vývoju samotného práva. A to práve zlepšením možností ich výskumu a tým aj právnického vzdelávania. Umožní komparáciu jednotlivých judikátov, ich analyzovanie, no najmä možnosť oboznámiť sa s praktickou aplikáciou právnych predpisov pre študentov.

2 Legislatívne východiská

Zverejňovanie súdnych rozhodnutí, ako ius generalis, upravuje zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoS“). V zmysle § 82a zákona sa zverejňujú:

- **rozhodnutia vo veci samej,**
- **rozhodnutia, ktorými sa končí konanie,**
- **rozhodnutia o predbežnom opatrení,**
- **rozhodnutia o odklade vykonateľnosti rozhodnutia správneho orgánu.**³

Zverejňujú sa v lehote 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti (§ 82a ods. 1 ZoS). V prípade rozhodnutia vo veci samej a rozhodnutia, ktorým sa končí konanie sa zverejňujú aj **všetky rozhodnutia vydané počas tohto súdneho konania**, ktoré boli **zrušené, potvrdené alebo zmenené súdom vyššieho stupňa** a **rozhodnutia, ktoré zrušujú rozhodnutie súdu nižšieho stupňa a opravné uznesenie, ak bolo vydané** (§ 82a ods. 2 ZoS).

Pred zverejnením sa v rozhodnutiach anonymizujú údaje (§ 82a ods. 3 ZoS; podrobnejšie nižšie). Zverejňovanie súdnych rozhodnutí technicky zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti SR na svojom webovom sídle (§ 82a ods. 4 ZoS).

Súdy sú povinné sprístupňovať rozhodnutia aj na základe žiadosti podľa zák. č. 211/2000 Z. z. o slobode informácií, a to vrátane neprávoplatných rozhodnutí a rozhodnutí, ktoré nie sú rozhodnutiami vo veci samej (§ 82a ods. 5 ZoS).

Najvyšší súd zverejňuje aj právoplatné rozhodnutia disciplinárnych senátov, do troch pracovných dní od dňa nadobudnutia právoplatnosti (§ 82a ods. 2 ZoS)

Nezverejňujú sa súdne rozhodnutia vydané v konaní, v ktorom bola verejnosť vylúčená z pojednávania pre celé pojednávanie alebo pre jeho časť (§ 82a ods. 2 ZoS).

Ustanovenie § 82a ZoS dopĺňa, ako ius specialis, vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 482/2011 Z. z. o zverejňovaní súdnych rozhodnutí (ďalej len „VoZSR“). VoZSR podrobnejšie upravuje pravidlá a postup pri zverejňovaní súdnych rozhodnutí a taxatívne ustanovuje, ktoré údaje podliehajú anonymizácii.

Právoplatným rozhodnutím sa rozumie rozhodnutie, ktoré nadobudlo právoplatnosť vo všetkých výrokoch (§ 2 ods. 1 písm. b) VoZSR).

Všetky prvopisy rozhodnutí potrebné vyhotoviť za použitia modulu Podateľňa-registre aplikácie Súdny manažment a príslušnej elektronickej šablóny (§ 3 ods. 1 VoZSR). Formu vyhotovenia rozhodnutia bližšie upravuje vyhl. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy, konkrétne § 58 a 59 v nadväznosti na § 60. **Prvopis spravidla vyhotovuje sudca, jeho asistent alebo vyšší súdny úradník.**

Rozhodnutie je potrebné pred zverejnením anonymizovať. **Anonymizáciu** rozhodnutia vykonáva **osoba, ktorá vyhotovuje prvopis rozhodnutia**, alebo predsedom súdu **poverený zamestnanec** (§ 4 ods. 4 VoZSR). Údaje, ktoré podliehajú anonymizácii, sú vymedzené taxatívne (§ 5 ods. 1 VoZSR):

---

³ Ktoré rozhodnutia sa zverejňujú a ktoré nie podrobne upravuje inštrukcia MS SR č. 29/2011 ktorou sa ustanovuje rozsah zverejňovaných súdnych rozhodnutí

- rodné číslo,
- dátum narodenia,
- číslo občianskeho preukazu, cestovného dokladu alebo iného dokladu preukazujúceho totožnosť osoby,
- bydlisko,
- telefónne číslo, faxové číslo, e-mailová adresa, adresa internetového protokolu (IP), URL adresa,
- názov a kód banky alebo pobočky zahraničnej banky, číslo bankového účtu, názov účtu, IBAN, číslo klienta,
- označenie katastrálneho územia,
- číslo listu vlastníctva,
- utajované skutočnosti a obchodné tajomstvo,
- meno a priezvisko fyzickej osoby,
- mená a priezviská zákonných zástupcov účastníkov a strán v konaní a opatrovníkov účastníkov konania, strán v konaní, iných osôb zúčastnených na konaní.

Iné údaje sa neanonymizujú (§ 5 ods. 2 VoZSR), s výnimkou údajov o fyzickej osobe, ktoré sú súkromnej povahy a **len na písomný pokyn sudcu alebo súdneho úradníka** (§ 5 ods. 3 VoZSR). V prípade pochybností môže osoba vykonávajúca anonymizáciu konzultovať postup pri anonymizácii s určeným zamestnancom krajského súdu. Tohto zamestnanca určuje pokynom predseda krajského súdu (§ 5 ods. 4 VoZSR).

Osoba, **ktorá vykonala anonymizáciu** bezodkladne po vyznačení právoplatnosti v príslušnom module aplikácie, najneskôr však v lehote 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti, vykoná prostredníctvom voľby „Publikuj“ odoslanie anonymizovaného rozhodnutia na zverejnenie (§ 6 ods. 1 VoZSR).

Podľa § 2 ods. 1 VoZSR sa rozhodnutia zverejňujú na verejnosti dostupnom webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR prostredníctvom informačných systémov, ktorých je aj správcom a prevádzkovateľom v zmysle zák. č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoISVS“).

V zmysle § 3 ods. 4 ZoISVS je Ministerstvo spravodlivosti SR povinné:

- vypracovať a aktualizovať koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy,
- zabezpečovať plynulú, bezpečnú a spoľahlivú prevádzku informačných systémov verejnej správy, ktoré sú v ich správe, vrátane organizačného, odborného a technického zabezpečenia,
- zabezpečovať informačný systém verejnej správy proti zneužitiu,
- sprístupňovať verejnosti údaje z informačných systémov verejnej správy,
- sprístupňovať alebo na požiadanie poskytnúť bezplatne iným povinným osobám údaje z informačných systémov verejnej správy potrebné na ich činnosť,
- prostredníctvom centrálného metainformačného systému verejnej správy bezodkladne sprístupňovať informácie o informačných systémoch verejnej správy, ktoré prevádzkujú a o poskytovaných elektronických službách verejnej správy, ako aj o elektronických službách verejnej správy, ktoré plánujú poskytovať,
- prednostne používať integrovanú infraštruktúru určenú na prevádzku informačných systémov verejnej správy, ak to technické možnosti umožňujú,
- poskytovať súčinnosť ministerstvu (financii) pri výkone jeho právomocí ustanovených týmto zákonom,

- zabezpečiť, aby bol informačný systém verejnej správy v súlade so štandardmi informačných systémov verejnej správy ,
- spravovať príslušné registre a zabezpečiť ich zverejnenie podľa osobitných predpisov,
- poskytovať ministerstvu (financií) a Úradu vlády Slovenskej republiky prostredníctvom elektronickej služby verejnej správy vybrané údaje určené ministerstvom (financií) alebo Úradom vlády Slovenskej republiky o informačných systémoch verejnej správy na účely štatistického zisťovania.

Kontrolou dodržiavania povinností stanovených ZoISVS je poverené Ministerstvo financií SR (§ 4 ZoISVS), ktoré je oprávnené za porušenie povinností stanovených ZoISVS uložiť pokutu správcovi informačného systému v rozpätí od 2.000 € až do 35.000 € (§ 10 ods. 1 ZoISVS).

Z uvedeného **možno konštatovať** nasledovné:

- Za vyhotovenie elektronickej verzie v systéme Súdny manažment zodpovedá osoba, ktorá vyhotovuje prvopis rozhodnutia. V zmysle vyhlášky je táto osoba povinná prvopis vyhotoviť za použitia systému Súdny manažment a príslušnej elektronickej šablóny. Za anonymizáciu zodpovedá buď rovnaká osoba, alebo poverený zamestnanec súdu. Osoba zodpovedná za anonymizáciu je zodpovedná aj za zverejnenie už vyhotoveného a anonymizovaného rozhodnutia najneskôr v lehote 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti. Samotné zverejnenie na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR⁴ (ďalej len „MS SR“) by v zmysle zákona a vyhlášky malo byť automatické.
- Za informačný systém, prostredníctvom ktorého sa rozhodnutia zverejňujú, je zodpovedné MS SR. MS SR, ako správca a prevádzkovateľ, je povinné informačný systém udržiavať a rozvíjať tak, aby bola zabezpečená jeho plynulá, bezpečná a spoľahlivá prevádzka v súlade so štandardmi informačných systémov verejnej správy (vydáva ich Ministerstvo financií SR). Je povinné sprístupňovať informácie z informačných systémov nielen na požiadanie, ale aj z úradnej povinnosti.
- Za kontrolu dodržiavania povinností správcom informačného systému je zodpovedné Ministerstvo financií SR, ktoré je zároveň oprávnené ich nedodržiavanie sankcionovať.

---

⁴ <https://obcan.justice.sk/infosud/-/infosud/zoznam/rozhodnutie>

3 Analýza problémov a návrhy riešení

3.1.1 Problémy zverejňovania súdnych rozhodnutí z pohľadu MNO

Z pohľadu mimovládnych neziskových organizácií sa v súvislosti so zverejňovaním súdnych rozhodnutí objavujú najmä tieto problémy⁵:

1. Najväčším problémom je nedostatočné zverejňovanie súdnych rozhodnutí. V roku 2012 napr. OS Banská Bystrica zverejnil 9 769 rozhodnutí pri 39 100 vybavených veciach, pričom OS Prešov pri 50 940 vybavených veciach zverejnil len 7 421 rozhodnutí. Súd v Rimavskej Sobote v roku 2012 zverejnil až 1,8-krát rozhodnutí viac než súd v Piešťanoch, hoci rozdiel v počte vybavených vecí bol len 5%-ný.
2. V roku 2014 problémy pretrvávali. Kým najvyťaženejší súd OS Bratislava I zverejnil 10 611 rozhodnutí pri takmer 70 tisíc vybavených veciach, OS Banská Bystrica mala z 38 411 vybavených vecí až 9 908 zverejnených. OS Malacky vybavil v roku 2014 15.336 vecí, OS Nové Mesto nad Váhom 14.954, no rozdiel v počte zverejnených rozhodnutí je až takmer 3.000 (6.560 k 3.730).
3. Problémom súvisiacim s predošlým bodom je skutočnosť, že ani Ministerstvo ani súdy nie sú schopné zabezpečiť systematickú kontrolu zverejňovania, či systematickej nápravy. Naše rozhovory s predstaviteľmi súdov aj ministerstva odhalili, že nikto nevie odhadnúť či a nakoľko sa naplňa zákonná povinnosť zverejňovania rozhodnutí. To vedie k situáciám, že súdy tvrdia, že svoju povinnosť naplňajú aj napriek tomu, že majú signifikantne menej rozhodnutí zverejnených než súdy podobnej veľkosti a aj napriek sťažnostiam občanov.
4. Častým problémom, na ktorý narážame pri našej práci je nedostatočná anonymizácia rozhodnutí, kde sa obzvlášť v textoch odôvodnení občasne vyskytujú mená, adresy, či napr. aj diagnózy ľudí, zvyčajne pri sporoch so Sociálnou poisťovňou.
5. Rozhodnutia Najvyššieho súdu sa nezverejňujú na stránke rozhodnutia.sk⁶, pretože si ich súd zverejňuje samostatne v špeciálnom režime. Na stránke Otvorené súdy aj z toho dôvodu evidujeme celkovo len 4.172 rozhodnutí Najvyššieho súdu. Navyše, zverejňovanie na stránke Najvyššieho súdu nie je kompatibilné so zverejňovaním na stránke rozhodnutia.sk, rozhodnutia neobsahujú podrobné metadáta. IČS obsahujú len v texte rozhodnutia a preto aj keby sme ich z portálu sťahovali (čo spôsobovalo iným portálom problémy - www.judikaty.info), neboli by sme ich schopní spárovať s rozhodnutiami nižších súdov v rovnakej veci.
6. Rozhodnutia, v ktorých rozhodujú senáty obsahujú len jedno meno, niekedy predsedov senátov, niekedy spravodajcov. Spôsobuje to nevôľu niektorých sudcov, keďže keď si vyhľadáte ich rozhodnutia je možné nájsť ich len veľmi málo, niekedy žiadne.
7. Aj napriek tomu, že Inštrukcia MSSR v Čl. 10 určuje, že zverejnené rozhodnutia majú obsahovať aj informáciu o Forme rozhodnutia, nie vždy sa tak deje a z toho dôvodu sa nám na Otvorené Súdy nedarí stiahnuť všetky rozhodnutia. Takisto občas chýbajú, alebo sú uvedené mylné informácie pri informácii o použitých ustanoveniach zákonov.

---

⁵ Uvedené problémy vychádzajú zo zistení Transparency International Slovensko a ich analýzu vypracoval Samuel Spáč

⁶ Url stránky platná k decembru 2015

3.1.2 Problémy zverejňovania súdnych rozhodnutí z pohľadu pracovnej skupiny

V súvislosti s plnením Akčného plánu Iniciatívy pre otvorené vládnutie na rok 2015⁷ bola na Ministerstve vnútra SR zriadená pracovná skupina zložená zo zástupcov verejnej správy a mimovládneho sektora. Zo jej zasadnutia vyplynuli nasledovné zistenia a problémy:

1. Prvým pomenovaným problémom je rozsah zverejňovaných rozhodnutí. Nielen to, ktoré rozhodnutia zverejňovať, no i to, v akom rozsahu ich zverejňovať. V zmysle inštrukcie MS SR č. 29/2011 ktorou sa ustanovuje rozsah zverejňovaných súdnych rozhodnutí sa okrem vybraných rozhodnutí (dožiadania iných súdov/cudzích orgánov, dedičské veci, uznanie otcovstva, zápis a výmaz z obchodného registra a pod.) zverejňujú všetky rozhodnutia súdu. V mnohých prípadoch ide o také rozhodnutia, pri ktorých je ich zverejnenie v plnom znení (s anonymizovanými údajmi) kontraproduktívne. Ide najmä o veci, na ktorých rozhodnutie netreba nariaďovať pojednávanie, ako napríklad platobný rozkaz, či trestný rozkaz. Zverejňovanie rozhodnutí takéhoto typu v plnom znení, z hľadiska ich počtu, zaťažuje súdy v neadekvátnej miere.
2. Ako ďalší problém vidí pracovná skupina anonymizáciu. Najmä čo sa týka jej rozsahu a praktickej aplikácie. Rozsah anonymizovaných údajov je príliš široký; osoby ktorých sa týka môžu napádať jej nedostatočnosť v zverejnenom rozhodnutí a tým predlžovať dobu faktického zverejnenia. Anonymizáciou sú často poverené osoby, ktoré nie sú dostatočne odborne zorientované a nemajú s kým jej správnosť konzultovať. Anonymizácia sa vykonáva manuálne, čo neúmerne predlžuje čas jej zverejnenia.
3. Nasledujúci problém, na ktorom sa zhodla pracovná skupina je nedostatočné zverejňovanie metadát, ktoré by malo zverejnené rozhodnutie obsahovať; problémy sú najmä s:
  - nezverejňovaním všetkých členov rozhodujúceho senátu,
  - neuvádzaním ustanovení hmotného práva použitých pri rozhodovaní; deje sa tak najmä v civilnom konaní.

3.2.1 Riešenia navrhnuté MNO⁸

1. Zabezpečenie automatického zverejňovania rozhodnutí, aby sa predchádzalo ľudským zlyhaniam, ktoré pracovníci súdov uvádzali ako dôvod nezverejňovania niektorých rozhodnutí. Riešením sú aj kontrolné a nápravné mechanizmy, ale pri takom objeme zverejňovania to nemusí byť voči pracovníkom súdov spravodlivé riešenie. Centralizácia zverejňovania by mohla odbremeniť pracovníkov súdov a bola by aj ľahšie kontrolovateľná.
2. Efektívnejšie prepojenie so Súdny registrom (alebo systémom Súdny manažment) tak, aby sa na jednej strane odbremenili administratívni pracovníci súdov a zároveň bola zachovaná súčasná informačná hodnota. Spôsobom by mohlo byť sprístupnenie časti Súdneho manažmentu, v ktorom sa zbierajú určité metadáta. Nepovažujeme za efektívne zverejňovanie obrovského objemu rozhodnutí, ktoré neprispievajú ku kvalite dostupných dát - ako napríklad platobné rozkazy, exekučné rozhodnutia. Platobných rozkazov evidujeme na stránke Otvorené súdy v súčasnosti 335 tisíc. Obsahujú málo unikátnych informácií oproti administratívnej záťaži, keby sa tieto dáta zverejňovali len v nejakej štruktúrovanej forme, pomohlo by to aj užitočnosti aj pracovníkom súdov. Niektorí novinári tiež pracovali s metadátami v prípadoch povolení odpočúvaní, čiže nejaké dáta sa zverejňovať dajú a majú pridanú informačnú hodnotu.

⁷ Úloha C.30 „Vypracovať analýzu súčasného stavu zverejňovania súdnych rozhodnutí a navrhnúť opatrenia na zlepšenie situácie“

⁸ Návrhy riešení vypracoval Samuel Spáč, toho času pôsobiaci v Transparency International Slovensko

3. Pri zmluvách sa ako zmysluplné ukázalo podmieňovať právoplatnosť rozhodnutí zverejnením. Pri súdoch by to v rovnakej podobe bolo kontraproduktívne, ale môže byť užitočné uvažovať o modeli, ktorý by bol aplikovateľný na súdy.

3.2.2 Riešenia navrhnuté pracovnou skupinou

1. Určiť rozhodnutia, ktoré by sa zverejňovali len ako súbor základných dát (spisová značka, IČS, sudca, oprávnený, povinný, petit a pod.), a ich zverejňovanie čo najviac zautomatizovať.
2. Z diskusie vyplynuli dva pohľady na problematiku anonymizácie:
  - a) Anonymizácia nie je potrebná vôbec⁹; keďže pojednávania, ako aj vyhlasovanie rozsudkov je zo zásady verejné, nie je zložité v anonymizovanom rozhodnutí doplniť chýbajúce údaje. Vhodné sa preto javí v tomto zmysle upraviť vyhl. Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 482/2011 Z. z. o zverejňovaní súdnych rozhodnutí.
  - b) Zachovanie anonymizácie je potrebné, avšak je vhodné náležite zvážiť najefektívnejší prístup. Navrhovanými riešeniami sú:
    - anonymizácia bude povinná, avšak len v minimálnom rozsahu (meno, priezvisko, bydlisko, rodné číslo,...),
    - účastník bude mať (formálnu) možnosť požiadať o anonymizáciu nad rozsah povinnej,
    - sudca pri rozhodovaní o veci/zároveň s rozhodnutím vo veci určí, ktoré informácie je potrebné anonymizovať; proti rozhodnutiu o anonymizácii sa nebude možné odvolať,
    - anonymizáciu čo najviac zautomatizovať.
3. Ministerstvo spravodlivosti je schopné zabezpečiť zmysluplné uvádzanie použitých ustanovení hmotného práva, keďže to už funguje v oblasti trestného práva, a to ukážkovo. Riešením by napríklad bolo uvádzanie použitých ustanovení ako povinného údaju v systéme „Súdny manažment“. Ako vhodné riešenie sa javí aj prepojenie systému na zber štatistických údajov o činnosti súdov so systémom na zverejňovanie súdnych rozhodnutí. V zmysle smernice č. 31/2005 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 20. decembra 2005 č. 665/2005-53 o súdnej štatistike sa zbierajú všetky relevantné údaje, od jesene 2015 v elektronickej podobe.

---

⁹ Pozri napr. Bobek, M. *Ještě by si v tom tak někdo četl: Úvahy o proměnách v přístupu k uveřejňování soudních rozhodnutí*. in: *Presvědčivost' a transparentnost' rozhodování soudov*. Bratislava: VIA IURIS – Centrum pre práva občana, 2010. s. 12, alebo DERKA, L. – KÜHN, Z.: *Je anonymizace publikovaných soudních rozhodnutí vskutku nutná? Jurisprudence*, 2005, č. 1, s. 22 – 23.